

Kostel sv. Fabiána
a Sebestiána v Libocí.
(Foto P. Mach)

**KOSTEL SV. JANA
KŘTITELE NA PRÁDLE**
SLOUŽIL NĚJAKÝ ČAS
JAKO PRÁDELNA
(Foto I. Tichý)

V areálu bývalých lázní v Malé
Chuchli stojí kostel P. Marie.
(Foto J. Dušek)

Sám císař Leopold I. položil
základní kámen ke stavbě
kostela sv. Josefa na
Malé Straně.
(Foto M. Hurn)

v r. 1666 zbarokizovaný. V 1. pol. 19. stol. přestal vyhovovat a byl zbořen. Na jeho místě vyrostl v letech 1842-44 nový kostel, projektovaný arch. J. Walou. Zajímavá pozdně klasicistní síňová stavba. V interiéru jsou obrazy od Josefa Vojtěcha Hellicha a Václava Ignáce Markovského z 1. pol. 19. stol. Za budovou fas. stojí zvonice s valenou klenbou v přízemí.

MALÁ CHUCHLE

P. MARIE

/Praha 5, ulice V lázních, 17e2/

Kostel je součástí urbanisticky pozoruhodného komplexu budov bývalých lázní z 18. a 19. stol., i když jeho jádro je mnohem starší. Původní ves se připomíná již v r. 1132. Svatyně je románského nebo raně gotického původu, dnešní podobu získala při pozdně barokní přestavbě v r. 1774. Z té doby pocházejí i její půvabné volutové štíty a také většina vnitřního zařízení. Nad bývalými lázněmi v zalesněném svahu u pramene s údajně léčivou vodou stojí prostá kamenná kaplička z doby po r. 1760.

MALÁ STRANA

SV. JANA KŘTITELE NA PRÁDLE

/Praha 1, Řiční ulice, Ac3/

Nevelká kostelní stavba, stojící v těsné blízkosti ostrova Kampy, je zajímavou ukázkou raně gotické sakrální architektury ve stylu burgundské gotiky. Je to prostá jednolodní stavba s pětiokým presbyteriem a poměrně malými, polokruhově zaklenutými okny. Vznikla po r. 1235 přestavbou starší románské svatyně, farního kostelíka bývalé osady Újezd, připomínaného již v r. 1142. O něco mladší je kněžiště, pocházející z 2. pol. 13. stol. Ve 2. pol. 18. stol. kostel upravil pozdně barokně Ignác Jan Nepomuk Palliardi. V r. 1784 byl však zrušen a měl být zbořen, nakonec však zákaz ušel a byl upraven na prádelnu. Odtud také pochází jeho dnešní pojmenování. V r. 1935 se dočkal obnovy, která mu navrátila původní gotický vzhled, a byl předán do užívání církví československé husitské. V interiéru jsou zbytky gotických nástěnných maleb ze 2. čtvrtiny 14. stol.

V kostele byl v r. 1520 pohřben český humanista Viktorin Kornel ze Všehrd. *Ve svatojánské svatyni prý straší duch lakomé vdovy, která se velice bála o své zlatáky a získala dojem, že nebezpečněji ukryté budou v tomto kostele. Proto se sem přestěhovala i s pestlím a tučňáčkem plnou peněz. Hned první noc se jí však zjevil mnich na vozíku taženém dvěma černými kozly a požádal ji o zlatáky. Vyděšená vdova mu rybověla, lakomství jí však zatemnilo mysl a tak mu dala peněz falešný. Další noc se mnich objevil znovu a beze slova ženu uskrtil. Ráno ji tu našli mrtvou, s vypáleným znamením zlatáku na čele. Od těch dob se tu údajně objevují všichni rdora, mnich i černí kozlové.*

SV. JOSEFA

/Praha 1, Josefská ulice, Ab3/

Základní kámen ke stavbě tohoto malostranského kostela položil při jedné ze svých cest do Prahy sám císař Leopold I. Na paměť této události je pod obloukem zalomenou římsou na vstupním průčelí umístěn jeho znak. Kostel býval součástí kláštera řádu karmelitek a byl vystavěn jako poslední objekt v areálu v letech 1687-92. Je to zajímavá sálová stavba na eliptickém půdorysu, o jejímž původu panují četné nejasnosti. S největší pravděpodobností vypracoval její projekt blíže neznámý římský architekt Abraham Paris, těžké vstupní průčelí ve stylu nizozemského baroka, členěné polosloupky a pilastry, ještě zcela poplatné ranému baroku, je zřejmě dílem karmelitána Donáta Ignácia a Ješu. Na výzdobě kostela se podíleli přední barokní umělci: oltáře z konce 17. stol. zhotovil truhlář Marek Nonnenbacher, obrazy Sváté rodiny na hlavním oltáři a sv. Terezie na postranním oltáři, zasvěceném této světici, jsou dílem Petra Brandla z r. 1702, sochy v interiéru i na vstupním průčelí kostela jsou od Matěje Václava Jáckla z konce 17. stol.

P. MARIE POD ŘETĚZEM

/Praha 1, Lázeňská ulice, Ab3/

Jeden z nejstarších pražských kostelů byl součástí kláštera (komendy) rytířů řádu sv. Jana Jeruzalémského, zkráceně nazývaného johanitě, později maltézští rytíři, založeného v r. 1169 králem Vladislavem I. Původní trojlodní románská bazilika byla spolu s klášterem dokončena v r. 1182. Dochovaly se z ní části